

Advies

Nummer **063**

B&W	06-09-2016
Raadscommissie	05-10-2016
Gemeenteraad	26-10-2016

Coupure Oudeschild

Op basis van onderzoek af te zien van een coupure te Oudeschild in het verlengde van de Heemskerckstraat

Portefeuillehouder	Burgemeester
--------------------	--------------

Doelenboom

Programma	3	Mooi en gastvrij Texel
Maatschappelijk doel	3.2.	Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen
Beleidsdoel	3.2.2	Dijkversterking zoveel mogelijk buitendijks uitgevoerd
Operationeel doel	3.2.2.3	Verbinding dorp Oudeschild met haven herstellen

Raadsvoorstel

Het college stelt de raad voor te besluiten:

Af te zien van de wens om een coupure te realiseren in Oudeschild, gezien de ontwerpeisen van het Hoogheemraadschap. Met name de vereiste drempelhoogte van 5,10 meter +NAP maakt een echte coupure feitelijk niet mogelijk. Daar komt nog bij dat de financiële ruimte in de begroting voor 2017 uiterste voorzichtigheid vraagt met het besluiten tot grote investeringen.

Toelichting

De Waddenzeedijk van Texel wordt versterkt. Om het dorp Oudeschild en de haven ruimtelijk beter met elkaar te verbinden heeft de gemeenteraad het college van B&W opdracht gegeven de mogelijkheden van een coupure in de dijk te onderzoeken. Dat is nu gebeurd.

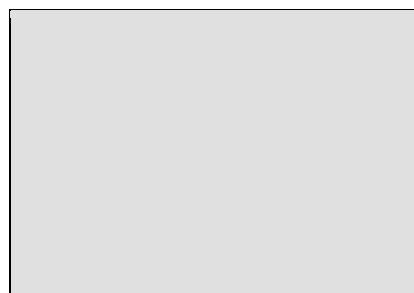
Het beeld dat bij de gemeente bestond van een coupure was geïnspireerd door de oude coupure in Oudeschild en de huidige coupure in Den Oever. Zo'n coupure blijkt echter bij de huidige normstelling en regelgeving helaas niet meer mogelijk te zijn. Conform die regelgeving en eisen van het Hoogheemraadschap (HHNK) is een drempelhoogte van de coupure berekend op 5,10 m +NAP. Met 'drempelhoogte' wordt bedoeld de minimum hoogte van de vloer van de coupure. De kruin van de huidige dijk ter plaatse ligt op circa 6,10 m +NAP, zodat er amper sprake kan zijn van een coupure. In elk geval wordt het doel van een coupure, verbeteren van de verbinding dorp-haven, niet gerealiseerd met de huidige eisen. Door een dergelijk hoge drempel ontstaan er geen zichtlijnen van de Heemskerckstraat naar de haven v.v. en zou er ook nog steeds sprake zijn van een trap. Een forse investering voor een coupure die niet bijdraagt aan het gewenste doel, vindt het college niet verantwoord. Daarom adviseert het college af te zien van een coupure.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☒ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Bijlagen

Regie	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Ondernemingsraad	☐ Ja ☒ Nee
Communicatie	☒ Ja ☐ Nee
Zaaknummer	329677

Coupure Oudeschild

Samenvatting

Het college adviseert de raad af te zien van de aanleg van een coupure in de dijk in Oudeschild, ter hoogte van de huidige trap in het verlengde van de Heemskerckstraat. Rekening houdend met alle veiligheidsnormen vanuit het Hoogheemraadschap, heeft Arcadis in opdracht van de gemeente Texel een aantal varianten voor een coupure uitgewerkt.

Het resultaat daarvan valt tegen. Het beeld dat bij de gemeente bestond van een coupure was gebaseerd op de oude coupure in Oudeschild en de huidige coupure in Den Oever. Een dergelijke coupure mag met de huidige wet- en regelgeving niet meer gemaakt worden, omdat de veiligheidseisen een zeer hoge drempel voorschrijven van 5,10 meter +NAP. De kruin van de huidige dijk ligt net boven de 6,00 meter +NAP. Feitelijk zou een dergelijke coupure neerkomen op het verlagen van de huidige trap met enkele treden. De verbinding van de haven met het dorp wordt daardoor niet verbeterd en daar gaat het om. Daarom adviseert het college de raad om af te zien van de wens een coupure aan te leggen.

Aanleiding, voorgeschiedenis & eerdere besluiten

De Waddenzeedijk van Texel wordt versterkt op basis van een keuring in 2005. Toen is 17 van de 28 kilometer dijk afgekeurd. Aanvankelijk leek het met de benodigde ingrepen wel mee te vallen: het ging hoofdzakelijk om reparatie van de buitenbekleding van de dijk. De hoogte en stabiliteit waren op de meeste plaatsen in orde, behalve bij de Prins Hendrikdijk; daar moest meteen al veel meer gebeuren en dat is toen aanleiding geweest voor het ontwikkelen van het alternatief Prins Hendrik Zanddijk.

In Oudeschild hoefde aanvankelijk weinig te gebeuren. Toch heeft de gemeente in september 2009, mede namens een heel aantal Texelse organisaties, in haar zienswijze op de startnotitie MER (het eerste formele stuk over de versterking) al aangegeven:

Sectie 7

Dijksectie 7 betreft het dorp Oudeschild. 7a betreft de grasbekleding van het buitentalud ter hoogte van de Waddenhaven Texel (de jachthaven), 7b en 7c zijn interessant. Tot op heden is geprobeerd om de dijk tussen de bebouwing en de haven met haar verschillende gebruiksfuncties door te leggen, zonder er een functie aan te geven anders dan waterkering. Daardoor is de haven als hart van het dorp vrijwel geheel losgekoppeld van het dorp zelf. Onderzocht moet worden of de koppeling weer tot stand kan worden gebracht door enerzijds een coupure in de dijk aan te leggen ter hoogte van de Heemskerckstraat (zoals die er tot 1980 was ter hoogte van waar nu de trap is) en anderzijds nieuwe functies zoals wonen en horeca te integreren in een verstevigde dijk. Tegelijkertijd zou ook onderzocht kunnen worden of het aanbrengen van een 'stormvloedkering' in de havenmond haalbaar is, gecombineerd met een versterking van de buitendijk. Daarmee zou de functie van de huidige dijk als primaire waterkering kunnen vervallen en kan een verbinding tussen dorp en haven eenvoudiger gestalte krijgen.

In 2010 en 2011 is de normering voor veilige dijken aangepast. Dat leidde tot een 'oplegnotitie' bij de startnotitie MER, waarin veel verdergaande maatregelen aangekondigd werden. Ook daar heeft de gemeente weer een zienswijze op ingediend (november 2011) en daarin nog eens nadrukkelijk gewezen op de tekst van 2 jaar eerder, voor wat betreft Oudeschild.

Op 20 juni 2012 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen met de titel: "In ere herstellen van de coupure Oudeschild". Op basis daarvan is er op 12 oktober 2012 een bestuurlijk overleg geweest met HHNK waarin is afgesproken dat onder een aantal randvoorwaarden "Conform het nieuwe, nog vast te stellen beleid van HHNK is de bestuurlijke opstelling bij dit soort verzoeken: "Ja, mits". Dat wil zeggen: HHNK wil een coupure toestaan, op voorwaarde dat aan alle (veiligheids)eisen wordt voldaan."

Daarmee was de bestuurlijke medewerking verzekerd. De gemeente werd er toen meteen op gewezen dat het een zelfstandig project zou zijn, waarvan alle kosten, vergunningen, planning, etc. onder verantwoordelijkheid van de gemeente zou vallen. Alle betrokkenen (ook HHNK) gingen toen uit van een coupure op (ongeveer) straatniveau.

In december 2012 werd de gemeente Texel benaderd door de IABR, de start van het project Planet Texel. Binnen dat project is goed nagedacht over Oudeschild en de wens om dorp en haven opnieuw met elkaar te verbinden. Er zijn schetsen gemaakt van verschillende mogelijke oplossingen, waarvan de oplossing waarbij de oude havens binnendijs zouden komen te liggen (verbonden met een sluisje met de visserijhaven) op een enorme bijval kon rekenen in het dorp, bij ondernemers en raad (amendement van 15 april 2015). Daarom is er toen gesprek geopend met HHNK over die mogelijkheid en is uiteindelijk -na eerst een quick scan door ingenieursbureau Amsterdam- gezamenlijk de opdracht aan Deltares gegeven te onderzoeken of die oplossing technisch mogelijk zou zijn en wat dat extra zou gaan kosten. Helaas bleken de kosten spelbreker: Ruim € 40 miljoen extra was wel heel erg veel.

De raad heeft daarna opnieuw aangegeven dat de aanleg van een nieuwe coupure in het verlengde van de Heemskerckstraat de voorkeur verdiend. Het beeld dat zowel ambtelijk als bestuurlijk bestond binnen de gemeente bij een coupure, was gebaseerd op de oude coupure die er zat of op de huidige coupure in Den Oever: een soort 'sluis op het droge', een doorgang op straatniveau met 2 paar zware houten deuren die bij extreem hoog water gesloten zouden kunnen worden. De gemeente Texel heeft daarop het ingenieursbureau Arcadis opdracht gegeven om een dergelijke dijkcoupure uit te werken in een ruimtelijk ontwerp en een technisch schetsontwerp met kostenraming.

Probleemstelling

Het dorp Oudeschild is door de dijkversterking van eind jaren '70 van de vorige eeuw en het daarbij verwijderen van de coupure, afgesneden van haar hart: De haven.

Mogelijke oplossingen

Het aanleggen/herstellen van een coupure ter hoogte van de huidige trap in het verlengende van de Heemskerckstraat in Oudeschild.

Bij het ontwerp van een dijkcoupure is diverse regelgeving van toepassing voor de waterveiligheid. De belangrijkste berekening voor het ontwerp van de dijkcoupure vormt de zogenaamde drempelhoogte, de minimale hoogte van de vloer van de coupure. De huidige regels blijken een coupure in de vorm zoals die was, of zoals die in Den Oever is, niet meer mogelijk te maken, omdat de drempel veel te hoog zou moeten worden aangelegd. Daar komt nog bij dat de huidige regels binnenkort (per 1 januari 2017) worden aangescherpt. Bij toetsing van de berekeningen voor de drempelhoogte is door het HHNK nadrukkelijk aangegeven dat 5,10 m +NAP de drempelhoogte is waar in Oudeschild van uit dient te worden gegaan. Uitgangspunt van het HHNK hierbij is, dat de nieuwe normering toegepast dient te worden. Overigens is HHNK zelf ook onaangenaam verrast door de uitkomst van de berekeningen. Bij hun eerdere toezegging medewerking te willen verlenen aan de bouw van een coupure, hadden zij hier ook een ander beeld bij.

Op basis van de eisen is door de gemeente Texel geconcludeerd dat een coupure met een drempelhoogte van 5.10 m +NAP en een kruinhoogte van de versterkte dijk van 6.30 m +NAP niet voldoet aan de wens om de haven met het dorp te verbinden. In een dergelijke situatie is nog steeds geen zicht tussen de haven en het dorp. De conclusie moet zijn dat een coupure geen oplossing biedt.

Consequenties van die oplossingen: geen.